
Vergaderjaar 2024-2025

35 403

Staat van de Europese Unie 2020

V

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 13 februari 2025

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ hebben kennisgenomen van de brief van 6 december 2024, waarin de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport samen met de staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport heeft gereageerd op het halfjaarlijks motie- en toezeggingenrapport.²

Naar aanleiding hiervan is op 19 december 2024 een brief gestuurd aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De minister heeft op 23 januari 2025 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
De Boer

¹ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Van Knapen (BBB), Lieveense (BBB) Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Fiers (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Vacant (VVD), Kaljouw (VVD), Van der Linden (VVD), Van de Sanden (VVD), Prins (CDA) (*voorzitter*), Bakker-Klein (CDA), Moonen (D66), Van Meenen (D66), Bezaan (PVV), Koffeman (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Aelst-Den Uijl (SP), Talsma (CU), Van den Oetelaar (FVD), De Vries (SGP), Perin-Gopie (Vot), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

² Kamerstukken I 2024-25, 36 600 XVI, B

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Den Haag, 19 december 2024

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 6 december 2024 waarin u samen met de staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport heeft gereageerd op het halfjaarlijks motie- en toezeggingenrapport.³ De commissie wil naar aanleiding van deze brief graag uw aandacht vragen voor de uitvoering van de motie-Backer c.s. (35403, E⁴).

Motie 35403, E verzoekt de regering “*te bevorderen dat de Europese Unie haar rol ten behoeve van ‘public health’ versterkt en te onderzoeken hoe de Europese Unie coördinatie en samenwerking betreffende ‘public health’ vorm kan geven en over de resultaten de Kamer te informeren*”.

In uw brief van 6 december 2024 schetst u dat deze motie is aangenomen in de context van de destijds lopende onderhandelingen over het pakket van wetgeving om de Europese Gezondheidsunie te versterken. U merkt op dat Nederland zich tijdens de onderhandelingen in EU verband constructief en met positief resultaat heeft ingezet, om de publieke gezondheid in Nederland en de Europese Unie te versterken, en meer weerbaar te zijn voor gezondheidsdreigingen, als infectieziekten en antibioticaresistentie, die niet stoppen bij de grens.

Naar aanleiding van deze reactie heeft de commissie VWS in de vergadering van 17 december 2024 besloten de uitvoeringsstatus van deze motie als ‘deels uitgevoerd’ aan te merken. Volgens de commissie is met deze reactie nog geen, althans onvoldoende, invulling gegeven aan het in de motie opgenomen verzoek de Kamer te informeren over de resultaten van de inspanningen van de regering. De commissie vraagt u hierbij dit alsnog te doen.

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 24 januari 2025.

Greet Prins

Voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

³ Kamerstukken I 2024-25, 36 600 XVI, B

⁴ Kamerstukken I 2020-21, 35 403, E

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 januari 2025

In uw brief van 19 december 2024 geeft u aan dat de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) n.a.v. mijn brief van 6 december 2024⁵ de motie-Backer c.s. (35403, E)⁶ heeft aangemerkt als ‘deels uitgevoerd’. Volgens de commissie is met mijn reactie nog geen, althans onvoldoende, invulling gegeven aan het in de motie opgenomen verzoek de Kamer te informeren over de resultaten van de inspanningen van de regering. U vraagt mij om dit alsnog te doen.

De motie verzoekt de regering om te bevorderen dat de Europese Unie haar rol ten behoeve van de volksgezondheid (public health) versterkt en te onderzoeken hoe de Europese Unie coördinatie en samenwerking betreffende ‘public health’ vorm kan geven. Deze motie is op 3 november 2020 aangenomen in uw Kamer ten tijde van de COVID-19 pandemie. In de motie wordt geconstateerd dat pandemische virussen zich niet aan landgrenzen houden, dat inwoners van de Europese Unie (EU) baat hebben bij gezamenlijk optreden en dat gezondheidszorg is voorbehouden aan de lidstaten. Met de overweging dat ter bevordering van volksgezondheid (public health) Europese coördinatie nuttig en mogelijk is betreffende preventieve maatregelen zoals gezamenlijke inkoop, uitwisseling van expertise en vaccinatie.

Nederland heeft zich tijdens de onderhandelingen en het werken aan het versterken van de Europese Gezondheidsunie constructief en met positief resultaat ingezet om de publieke gezondheid in Nederland en de Europese Unie te versterken en om meer weerbaar te zijn voor gezondheidsdreigingen zoals infectieziekten en antibioticaresistentie, die niet stoppen bij de grens.

De inspanningen hebben er mede toe geleid dat de Europese gezondheidsunie verder is vormgegeven.

De Europese gezondheidsunie verbetert de bescherming, preventie, paraatheid en reactie tegen bedreigingen voor de menselijke gezondheid op EU-niveau. Juist omdat, zoals de motie ook noemt, de pandemie heeft aangetoond hoe belangrijk coördinatie tussen de Europese landen is om de menselijke gezondheid te beschermen. En dat is niet alleen nodig in crisissituaties, maar ook in normale tijden. Juist dan kunnen we onderliggende gezondheidsproblemen aanpakken, investeren in goede zorgstelsels en gezondheidswerkers opleiden.

De Europese Commissie heeft in haar mededeling over de Europese Gezondheidsunie op 22 mei 2024⁷ aangegeven wat de inspanningen aan de Gezondheidsunie hebben opgeleverd. Binnen de Gezondheidsunie is gewerkt aan het versterken van de gezondheidsveiligheid (health security) voor EU-burgers, door nieuwe regelgeving op ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen die van kracht is gegaan in december 2022.

De HERA (Health Emergency Preparedness and Response Authority) is in september 2021 opgericht. Het ministerie van VWS is middels deelname aan diverse werkgroepen en de HERA Board nauw betrokken bij de werkzaamheden. HERA werkt onder meer aan de gemeenschappelijke inkoop van medische tegenmaatregelen in het kader van een crisis, het versterken van productiecapaciteit van vaccins, strategieën om voorraden aan te leggen en investeert in onderzoek naar medische tegenmaatregelen.

⁵ Kamerstukken I 2024-25, 36 600 XVI, B

⁶ Motie 35403, E verzoekt de regering “te bevorderen dat de Europese Unie haar rol ten behoeve van ‘public health’ versterkt en te onderzoeken hoe de Europese Unie coördinatie en samenwerking betreffende ‘public health’ vorm kan geven en over de resultaten de Kamer te informeren”, Kamerstukken I 2020-21, 35 403, E

⁷ https://commission.europa.eu/document/download/98c6e4dc-0fc3-4ec6-8ec2-bfcdcb2fo18a_en?filename=policy_com-2024-206_en.pdf&prefLang=nl

Vanuit het ministerie van VWS zijn we ook nauw betrokken bij de werkzaamheden van het Health Security Committee en nemen hieraan deel. Er wordt binnen de gezondheidsunie verder gewerkt aan Antimicrobiële resistentie (AMR), een onderwerp waar Nederland ook constructief aan bijdraagt. Verder zijn naar aanleiding van de COVID-19 pandemie de mandaten voor de European Centre for Disease (ECDC) en de European Medicines Agency (EMA) versterkt.

Door het ministerie van VWS, het RIVM en het College ter beoordeling van Geneesmiddelen wordt ook met deze instanties samengewerkt. De eerder genoemde mededeling van de Europese Commissie gaat uitgebreider in op het werk aan de Gezondheidsunie en de resultaten die daarbinnen gehaald zijn.

Kortom, sinds november 2020 is de rol van de Europese Unie op het gebied van coördinatie bij preventieve maatregelen zoals gezamenlijke inkoop van medische tegenmaatregelen, uitwisseling van expertise en vaccinatie versterkt, mede door inzet van Nederland. Waarbij ik wel wil opmerken dat de verantwoordelijkheid voor de gezondheidszorg voorbehouden blijft aan de lidstaten.

Hoogachtend,

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Fleur Agema